

Borgerrepræsentationen

DAGSORDEN

for Ordinært møde torsdag den 25. november 2004

BR 546/04

Mulighed for KL medlemskab for Københavns Kommune

Mulighed for KL medlemskab for Københavns Kommune

Indstilling om, at Københavns Kommune afslutter forhandlinger med Kommunernes Landsforening om med virkning fra 1. oktober 2005 at blive medlem af KL på de vilkår, som er beskrevet i nærværende indstilling og vedlagte udkast til aftale (bilag 1) samt at Københavns Kommune i givet fald med virkning fra samme dato afgiver aftaleretten i spørgsmål om løn og ansættelsesvilkår til KL.

Borgerrepræsentationen vil senere få forelagt en indstilling om de økonomiske konsekvenser af medlemskab af KL.

(Økonomiudvalget)

(Økonomiudvalgets beslutning vedlægges særskilt)

INDSTILLING

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget indstiller til Borgerrepræsentationen

at Københavns Kommune afslutter forhandlinger med Kommunernes Landsforening om med virkning fra 1. oktober 2005 at blive medlem af KL på de vilkår, som er beskrevet i nærværende indstilling og vedlagte udkast til aftale (bilag 1)

at Københavns Kommune i givet fald med virkning fra samme dato afgiver aftaleretten i spørgsmål om løn og ansættelsesvilkår til KL.

Økonomiudvalgets beslutning i mødet den 16. november 2004

Anbefalet med en bemærkning om, at Borgerrepræsentationen senere får forelagt en indstilling om de økonomiske konsekvenser af medlemskab af KL.

Til brug for det videre arbejde udarbejder hver af de 7 forvaltninger en oversigt over poster mv., hvor Københavns Kommune i dag er selvstændigt repræsenteret i kraft af sin nuværende særstatus. Oversigterne skal også indeholde poster mv., hvor Frederiksberg Kommune repræsenterer både Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune.

Endvidere skal der foretages en analyse af, hvilke muligheder Københavns Kommune har for at agere og gøre sin indflydelse gældende som henholdsvis medlem og ikke-medlem af KL.

RESUME

-

SAGSBESKRIVELSE

Regeringen indgik i juni 2004 en aftale med Dansk Folkeparti om en kommunalreform.

Borgerrepræsentationen tiltrådte på den baggrund den 7. oktober 2004 følgende hensigtserklæring:

"Gennemførelsen af kommunalreformen i København betyder udover afgivelse af opgaver til stat og region også væsentlige ændringer i den interne arbejdsdeling i kommunen bl.a. i forhold til kommunens beskæftigelsesindsats.

På denne baggrund igangsættes et arbejde om gennemførelse af kommunalreformen i København. Herunder vil der blive indledt drøftelser om at Københavns Kommune bliver medlem af KL".

I store træk indebærer kommunalreformen, at kommunerne og staten tilføres flere opgaver og amterne nedlægges og erstattes af 5 regioner, som primært skal tage sig af sygehusdriften. Hovedparten af opgaveændringerne finder sted pr. 1. januar 2007. Dog overføres den kommunale skatteopgave til staten i løbet af 2005 og pr. 1. januar 2006 etableres lokale jobcentre, hvor det statslige AF-system og kommunernes beskæftigelsesindsats samles under samme tag.

Lovforslagene der udmønter kommunalreformen - herunder også de tilknyttede DUT-forhandlinger - fremsættes og behandles i løbet af folketingsåret 2004/2005.

I det følgende beskrives kort tidsmæssige, personalemæssige og økonomiske forhold i relation til et medlemskab af KL.

Hvad er KL?

KL er de danske kommuners interesse- og medlemsorganisation. Organisationens formål er, at varetage de danske kommuners fælles interesser og derved bidrage til, at kommunerne politisk og administrativt løser deres fælles opgaver til fællesskabets og borgernes tilfredshed. Samtidig skal KL være et center for indsamling, udvikling og spredning af viden om det danske kommunestyre.

KL har 4 hovedopgaver:

Interessevaretager. KL varetager kommunernes interesser på det politiske, økonomiske og administrative område og er kommunernes talerør i forhold til staten, EU og øvrige interesseorganisationer. KL er en central aktør når der skal forberedes lovgivning på det kommunale område og når rammerne for den samlede offentlige økonomi skal fastlægges.

Arbejdsgiverorganisation. KL er kommunernes arbejdsgiverorganisation og forhandlingspart overfor de kommunalt ansattes personaleorganisationer i spørgsmål om bl.a. løn og ansættelsesvilkår i kommunerne.

Medlemsorganisation. KL yder forskellige former for bistand og service til sine medlemmer, f.eks. information, nyhedsformidling, rådgivning, konsulentydelse, administrative værktøjer (blanketter, håndbøger og vejledninger).

Internationalt. KL samarbejder med en lang række internationale kommunale organisationer og er repræsenteret i Bruxelles. Via disse kanaler markerer KL sine holdninger og interesser internationalt og forsøger at påvirke den internationale beslutningsproces. Samtidig formidler KL information om fonde og programmer, som danske kommuner kan drage fordel af.

For yderligere oplysninger om KL henvises til bilag 2 – "KL – kommunernes interesseorganisation".

Konsekvenser af et medlemskab af KL

Kommunalreformen indebærer, at København mister sin særstatus som både primærkommune og amtskommune. Denne særstatus er historisk betinget og har tillige medført, at København indtil nu har haft en selvstændig forhandlings- og høringsret i forhold til staten. Med kommunalreformen må forhandlings- og høringsretten forventes at blive indsnævret. Eksempelvis har Finansministeriet oplyst, at DUT-vejledningen, hvoraf det fremgår at Københavns Kommune er høringspart, formentlig vil blive ændret, bl.a. med hensyn til høringsparter.

Københavns Kommune har på grund af sin særstatus ikke tidligere ønsket at være medlem af KL. KL har kun varetaget primærkommunale interesser. Københavns Kommune skulle i givet fald have været medlem af både KL og Amtsrådsforeningen (ARF) for at være dækket ind opgavemæssigt.

Eftersom kommunerne med kommunalreformen styrkes og amterne erstattes af 5 regioner med en betydeligt mere begrænset opgaveportefølje, må KL forventes at blive den centrale kommunale interessevaretager efter kommunalreformen. Når Københavns Kommune fremover skal løse de samme opgaver som andre kommuner, vil et medlemskab af KL blive relevant for Københavns Kommune. Dette underbygges af, at med væsentligt færre kommuner i Danmark, vil KL i fremtiden også i højere grad blive rettet mod at varetage større kommuners interesser og behov.

Københavns Kommune vil kunne opnå en række fordele af et medlemskab af KL:

- Direkte indflydelse på forhandlingsmandater (via mulighed for politisk repræsentation i KL's bestyrelse og evt. formandskab) når KL forhandler ny lovgivning, økonomiaftaler mv. med regeringen eller påvirker regelfastsættelsen i EU.
- Direkte indflydelse på hvilken dagsorden, der skal sættes på de store kommunalpolitiske områder (børn, skole, ældre, det sociale område, integration m.v.) via politisk repræsentation i KL's stående udvalg og på embedsmandsniveau i KL's kontaktudvalg.
- Direkte adgang til vidensdeling med de øvrige kommuner. 6-by samarbejdet har vist, at samarbejde og sammenligninger med andre kommuner giver Københavns Kommune et konstruktivt bidrag til den løbende kvalitetsudvikling. KL arbejder systematisk med benchmarking, nøgletal og erfaringsudveksling. Desuden vil Københavns Kommune få udvidet sin deltagelse i fokusgrupper, erfa-grupper m.v., der etableres på både politisk og administrativt niveau, få del i opsamlede erfaringer og kunne bidrage med de særlige kompetencer, vi har som landets største kommune.
- Adgang til de kommunalpolitiske netværk, der eksisterer både indenfor partierne og på tværs af partier. Netværksdannelsen sker dels via den direkte repræsentation i bestyrelse, udvalg m.v., dels via deltagelse i kurser, konferencer, KL's delegeretmøde m.v.
- Adgang til rådgivning om eksempelvis implementering af ny lovgivning, økonomi og personaleforhold.
- Det skal endvidere bemærkes, at et KL-medlemskab ikke er en hindring for, at Københavns Kommune fortsat kan drøfte og forhandle specifikke hovedstadsspørgsmål med regeringen.

Der kan umiddelbart være knyttet følgende ulemper til et medlemskab af KL:

- Kommunen har pga. sin særstatus haft en høj grad af fleksibilitet og selvstændighed i forhold til staten og andre kommuner. Denne fleksibilitet og selvstændighed vil sandsynligvis indsnævres som følge af en fælles solidaritetsforpligtelse mellem medlemskommunerne.
- Mindre og indirekte *networking* med staten, når KL på en række områder overtager den direkte kontakt i statslige råd, udvalg m.v.
- Mindre indflydelse på DUT-sager, da Københavns Kommune ikke er selvstændig høringspart og ikke selv deltager i forhandlingerne. Københavns Kommune vil derfor få kendskab til sagerne på et senere tidspunkt.
- Afgivelse af den selvstændige aftaleret på overenskomstområdet.

Det er Økonomiforvaltningens vurdering, at fordelene for Københavns Kommune vil overstige ulemperne, når kommunalreformen er gennemført. Det vurderes derfor, at det vil være hensigtsmæssigt, at Københavns Kommune nu anmoder om optagelse i KL.

Et medlemskab af KL vil medføre, at KL i fremtiden alene forestår overenskomstforhandlingerne, forhandlingerne med regeringen om kommunernes økonomi

(bl.a. fastsættelse af balancetilskuddet og realvækstramme) og deltager i drøftelser og arbejdsgrupper med staten.

KL varetager ikke enkeltkommuners interesser. Københavns Kommune skal derfor fortsat søge at deltage i drøftelser og arbejdsgrupper med staten vedr. temaer, der specifikt er af interesse for Københavns Kommune, herunder varetagelse af Københavns Kommunes interesser som metropol, hovedstad og hovedby i Øresundsregionen. Eksempelvis vil KL ikke have nogen interesse i at diskutere metroens 4. etape i København med regeringen. Det vil alene være Københavns Kommune, som forhandler med regeringen (og Frederiksberg Kommune) herom. Samtidig vil de københavnske politikere fortsat kunne øve indflydelse i staten via deres partiorganisationer og politiske netværk, samt via diverse bestyrelsesarbejder etc.

Københavns Kommune vil med et medlemskab af KL den 1. oktober 2005 kunne forhandle selvstændigt med regeringen i foråret 2005 om kommunens økonomi i 2006.

Internt i kommunen vil et medlemskab af KL medføre, at forvaltningerne selvstændigt kan kontakte KL i faglige spørgsmål, mens Økonomiforvaltningen i generelle spørgsmål af f.eks. økonomisk og personalemæssig karakter, herunder lønspørgsmål, vil have den koordinerende rolle i forhold til KL.

Det skal bemærkes, at KL's ledelse overfor Københavns Kommune har tilkendegivet, at KL ser det som en styrkelse af organisationens fremtidige arbejde, såfremt Københavns Kommune bliver medlem.

Tidsplan og valgeregler

Som følge af kommunalreformen overvejer KL nye love og regler for foreningen. Det må forventes, at en optagelse af Københavns Kommune i medlemskredsen kan få betydning for KL's interne overvejelser om foreningens fremtidige regler.

KL's bestyrelse skal have taget stilling til evt. regelændringer senest i december 2004, for at ændringerne kan sendes i høring blandt medlemmerne med henblik på vedtagelse på delegeretmøde i april 2005.

I forhold til at opnå indflydelse i KL i den kommende kommunale valgperiode og for at sikre, at der tages højde for Københavns Kommunes medlemskab i regelændringerne, er det derfor vigtigt, at Københavns Kommune inden udgangen af november måned 2004 har truffet beslutning om og søgt om medlemskab af KL med virkning inden næste kommunalvalg. Det vil i praksis være senest den 1. oktober 2005, hvis der skal opnås indflydelse på konstitueringen i KL for den kommende valgperiode, og københavnske borgerrepræsentanter skal være valgbare til KL's politiske organer.

Indflydelse i KL sikres via konstitueringen af bestyrelsen, formandskabet og de stående udvalg. Efter de gældende regler foregår konstitueringen dels mellem partierne og dels internt i partierne. De enkelte partiers antal af repræsentanter i bestyrelsen og de enkelte udvalg fastsættes på baggrund af partiandelen af stemmer ved det seneste kommunalvalg. Partierne har internt forskellige procedurer for besættelsen af poster i bestyrelse og udvalg. Disse procedurer bliver løbende diskuteret, og vil muligvis blive ændret i lyset af kommunalreformen.

En ansøgning om medlemskab skal stiles til KL's bestyrelse. Hvis Borgerrepræsentationen på mødet den 25. november 2004 træffer beslutning om, at kommunen ønsker at være medlem af KL, kan ansøgningen behandles i KL på det sidste møde i hhv. formandskabet (9. december) og bestyrelsen (17. december).

Der er flere årsager til at Københavns Kommune bør være medlem af KL fra 1. oktober 2005.

- Borgerrepræsentationsmedlemmer bliver valgbare til KL's politiske organer, hvis Københavns Kommune er medlem før kommunalvalget i 2005.
- Kommunen vil ved en tidligere indmelding miste sin plads i Indenrigs- og Sundhedsministeriets Finansieringsudvalg, hvor en reform af tilskuds- og udligningssystemet bliver drøftet. Heri har Københavns Kommune mulighed for at påvirke udligningsreformen. Det er derfor i Københavns Kommunes interesse at beholde pladsen i Finansieringsudvalget så længe som muligt.
- Kommunen har mulighed for at indgå en selvstændig aftale med regeringen om kommunens økonomi i 2006, hvor Københavns Kommune stadig vil være både primærkommune og amtskommune, og her drøfte mulighederne for den fremtidige dialog med regeringen om hovedstadsspørgsmål..

Økonomi

Et medlemskab af KL vil umiddelbart have en række økonomiske konsekvenser for kommunen i form af

- udgifter til kontingent,
- mindreindtægter fra Den Kommunale Momsfond
- besparelser ved bortfald af opgaver i kommunen
- meropgaver som følge af servicering af kommunens repræsentanter i KL sager

Kontingent

KL's delegeretmøde i marts 2004 fastsatte medlemskontingentet i 2005 til 2.654,04 kr. pr. 100 indbyggere. I 2005 forventes et indbyggertal i Københavns Kommune på 502.664. Et medlemskab for Københavns Kommune i 2005 ville dermed i udgangspunktet medføre en udgift på 13,3 mill. kr. Det skal bemærkes, at KL som følge af kommunalreformen overvejer den fremtidige økonomi.

I tilfælde af at Københavns Kommune bliver medlem midt i et budgetår bør det aftales med KL, at kommunens kontingent fastsættes i forhold til antallet af resterende måneder i året.

Kommunernes Lønningsnævn

Som både primær- og amtskommune forhandler og indgår Københavns Kommune i dag selvstændigt overenskomster og andre aftaler om løn- og ansættelsesvilkår for ansatte i kommunen. På den baggrund modtager Københavns Kommune ca. 1,5 mill. kr. årligt fra Den Kommunale Momsfond til dækning af udgifter for sekretariatsvirksomhed for Kommunernes Lønningsnævn.

Når Københavns Kommune overdrager forhandlingsretten til KL, vil de 1,5 mill. kr. overgå til KL. Beløbet modregnes efter aftale med KL i Københavns Kommunes kontingent.

Besparelse ved bortfald af opgaver

Ved et medlemskab af KL vil flere af kommunens nuværende opgaver i fremtiden kunne varetages af KL. Det gælder eksempelvis for overenskomstforhandlinger, DUT-høringer, regeringsforhandlinger, diverse arbejdsgrupper i staten etc.

Indenfor de kommunale områder, der overtages fra amterne, har Københavns Kommune pga. sin amtskommunale rolle beskæftiget en række "vidensmedarbejdere". Disse medarbejdere kan medvirke til, at KL får opbygget den nødvendige viden og kompetencer til at varetage kommunernes interesser på de nye områder.

Københavns Kommune har derfor foreslået en udstationering af medarbejdere fra Københavns Kommune med en særlig faglig ekspertise for på den måde

at styrke KL's viden om de særlige forhold, der gør sig gældende i hovedstaden København, og/eller

at medvirke til at øge den faglige tyngde på områder, hvor KL oplever et behov herfor.

En sådan ordning vil også kunne styrke netværksdannelsen på tværs, ligesom de berørte medarbejdere kan få udvidet deres karrieremuligheder og kompetenceudvikling i øvrigt.

Det er aftalt med KL, at en del af disse medarbejdere kan udstationeres i KL i en periode på 2-3 år. Som følge heraf reduceres Københavns Kommunes kontingent med 2-3 mill. kr. Den nærmere udformning af en sådan udstationeringsordning skal drøftes nærmere med KL.

I forbindelse med et medlemskab af KL må der samtidig forventes at ske en behovsvurdering i form af en politisk prioritering af, hvilket service- og kompetenceniveau kommunen i fremtiden ønsker at bevare på de berørte områder, samt hvilke nye kompetencer kommunen skal opbygge til løsning af nye opgaver, herunder forberedelse af Københavns Kommunes indsats i diverse KL fora.

På nuværende tidspunkt er det således ikke muligt at fastlægge præcist, hvilke økonomiske konsekvenser, herunder personalemæssige konsekvenser, der vil være ved et medlemskab af KL. Det samlede antal årsværk og de samlede opgavemæssige konsekvenser ved et medlemskab af KL bør derfor analyseres nærmere.

Når de endelige personale- og opgavemæssige konsekvenser kendes, vil der i dialog med forvaltningerne ske en regulering af udvalgenes budgetter (inkl. overhead). Reguleringen kan evt. ske i forbindelse med Indkaldelsescirkulæret for budget 2006.

Personale

Det er den umiddelbare vurdering, at en del af de berørte medarbejdere ved et medlemskab af KL vil være omfattet af *lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse*. Det gælder de medarbejdere, der bliver berørt ved, at Københavns Kommune overdrager aftaleretten på overenskomstområdet til KL.

For de medarbejdere, der udstationeres i medfør af en evt. aftale med KL om udstationering skal aftales nærmere vilkår, f.eks. udlån med lønkompensation. Der vil der blive nedsat en arbejdsgruppe, der foretager en mere præcis kortlægning af de berørte medarbejdere arbejdsopgaver, uddannelse etc. samt ansættelsesvilkår, hvilket forhandles med KL.

Miljøvurdering

- Ingen konsekvenser

Andre konsekvenser

-

Høring

- Drøftet i kredsen af administrerende direktører

Bilag

1. Udkast til aftale med KL
2. Kommunernes Landsforening 2003: "KL – kommunernes interesseorganisation".

Erik Jacobsen

/

Bjarne Winge